

Časté chyby v seminární práci – postoje k imigrantům 2018

1. Nevhodná struktura práce: Ukázka:

Úvod

Cílem této práce je na základě sesbíraných dat zjistit, jaké jsou postoje mladých lidí v České republice k imigrantům.

Data budou sesbírána pomocí dotazníkového šetření, jehož finální verzi jsme dostaly jako součást zadání. Odpovídat na něj budou mladí lidé ve věkovém rozmezí mezi 25 a 35 lety. Sběr dat byl uskutečněn v Brně, Olomouci a na Hodonínsku. Naše práce tedy není reprezentativní a její výsledky nemůžeme vztáhnout na větší populaci. Zjištěné výsledky se budou dát aplikovat jenom na naše respondenty. Součástí dotazníku jsou otázky týkající se jednak samotného respondenta (například věk, politická orientace, či z jak velké obce pochází), a jednak otázky zaměřené na vztah respondenta k cizincům a imigrantům, toleranci či pocitu bezpečí v České republice.

Na základě informací zjištěných v tomto výzkumu poté provedeme podrobnou analýzu dat, jejímž cílem bude ověřit hypotézy, vztahující se k výzkumné otázce. Budeme se především zabývat nezávisle proměnnými – pohlaví, politická orientace, vzdělání a míra kontaktu s cizinci v běžném životě.

V závěru shrneme zjištěné výsledky a potvrdíme, či zamítneme platnost našich hypotéz.

Metodologie

Výzkumná otázka a hypotézy

Základní výzkumnou otázku jsme převzaly ze zadání této práce a sice:

Jaké postoje zaujímá mladá generace k cizincům a imigrantům?

Od ní jsme následně odvodily čtyři hypotézy, jejichž platnost budeme dále testovat na získaných datech.

1. Lidé, kteří jsou v menším kontaktu s imigranty, budou vůči nim předpojatější než lidé, kteří jsou s nimi v kontaktu častěji.
2. S narůstajícím vzděláním narůstá i pozitivní vnímání cizinců a cizích kultur.
3. Lidé, preferující vyhraněnou politickou pravici či levici, budou předpojatější vůči imigrantům než lidé preferující střed politického spektra.
4. Muži budou mít větší problém se sociální blízkostí cizinců než ženy.

Dotazník

Tvorba dotazníku byla společnou prací všech studujících kurzu SOC107, kteří na základě konceptualizace a operacionalizace vybrali jednotlivé indikátory.

2. Nepochopená konceptualizace *Ukázka:*

Konceptualizace a operacionalizace

Konceptualizace je proces, během kterého upřesňujeme abstraktní koncepty. Výsledkem tohoto procesu jsou přesně definované pojmy používané ve výzkumu. Účelem konceptualizace je zabránit tomu, aby byly významy pojmů zavádějící. Konceptualizace je „tvorba pojmů neboli konceptů odborné terminologie, která je v sociologii specifická tím, že základ řady pojmů je v přirozeném jazyku, a že pojmy mají někdy téměř metaforický charakter“ [Petrusek 1996].

Pojmy, se kterými budeme v naší práci pracovat jsou: Postoj, imigrant, pohlaví, věk, velikostní skupina obce a sympatie a antipatie.

1.1. Postoj

„Relativně ustálený sklon jedince chovat se v určité situaci určitým způsobem, případně reagovat pozitivně nebo negativně na podněty s takovou situací spjaté“ [Petrusek 1996].

Postoj je „...naučená dispozice jedince reagovat pozitivně nebo negativně na určitý objekt (předmět, osobu, ideu) určitými pocity, představami, hodnoceními a způsoby chování“ [Jandourek 2007].

Stručně řečeno je postoj naučenou nebo převzatou reakcí na nějaký objekt, osobu, dění. Postoje lze vyjádřit a zaznamenat mnoha způsoby. Existují také zavedené postupy toho, jak postoj měřit. Často se používá například Bogardusova škála sociální distance, jejíž upravenou část využíváme i v naše dotazníku (otázka, zda by respondentovi vadilo, kdyby měl cizince za souseda apod.). Další možností je škála Likertova, kterou opět využíváme i v našem dotazníku. V našem případě zde uvádíme výroky související s názory na cizince a migranty a respondent uvádí, zdali s nimi souhlasí nebo nikoliv.

1.2. Migrant/Cizinec

Pojmem migrace rozumíme „Prostorové přemíst'ování osob přes libovolné hranice, spojené se změnou místa bydliště“ [Petrusek 1996: 627]. Migrantem tedy rozumíme stěhujícího se člověka, nejčastěji se pohybujícího přes administrativní hranice, tedy například hranice státní. Migranty můžeme v pohledu k České republice rozdělit na emigranty, tedy ty, jež naší zemi opouští a imigranty, tedy takové lidi, kteří do ČR přicházejí z jiných zemí. V našem výzkumu se pak zabýváme pouze druhou skupinou lidí, respektive názorem Čechů na tuto skupinu, lidmi, kteří do ČR přicházejí – imigranty.

Imigrace, tedy proces příchodu nových obyvatel, je proces vyvolaný nejčastěji Ekonomickými, politickými a nebo náboženskými problémy v původní zemi odkud imigranti přicházejí.

Formálně je migrant, nebo také cizinec „osoba, která nemá státní občanství České republiky, pobývá na jejím území a hodlá na něm pobývat delší dobu - nejedná se tedy o turistu“ [Tollarová 2006].

1.3. Pohlaví

„Jedna ze dvou základních biologicko-sociologických charakteristik každého lidského jedince, běžně používaná jako primární třídící znak. Pohlaví se určuje podle přítomnosti pohlavních chromozomů, ale existují i další kritéria, například tvar zevních pohlavních orgánů“ [Petrusek 1996].

Pohlaví rozdělujeme pouze do dvou kategorií, opomínajíc některé moderní definice, uznávající nové druhy pohlaví (genderfluid apod.), tedy na muže a ženu. Respondent nebyl na své pohlaví nijak tázán, tuto položku vyplňoval dotazující na základě svého úsudku podle vnějších znaků respondenta. Je zde malá pravděpodobnost toho, že pohlaví může být určeno

špatně, myslíme si ale, že ta pravděpodobnost je tak malá, že k něčemu takovému během dotazování nedošlo.

1.4.Věk

Věk v našem dotazníku zjišťujeme za pomoci přímé otázky „Kolik je vám let?“ Neptáme se tedy respondenta na datum narození, ale přímo na hodnotu jeho věku. Je zde opět malé riziko, že se respondent bude za svůj věk stydět, a například si nějaká léta ubere. Ovšem vzhledem k tomu, že hledáme respondenty ve věkovém rozmezí 25-35 let, myslíme si, že respondenti nebudou mít potřebu svůj věk nějak zakrývat.

„Mezi respondenty, kteří mají na přizpůsobování migrantů liberálnější názor, je o něco více lidí s vysokoškolským vzděláním a mladších 45 let“ [Leontiyeva 2003]. Přestože naše věkové rozmezí ke 45 letům ani nesahá, předpokládáme, že bude existovat souvislost mezi věkem a postoji k cizincům a to taková, že čím nižší věk, tím liberálnější a přátelštější postoje.

Čtenář zde absolutně netuší, proč mu tyto věci sdělujete!

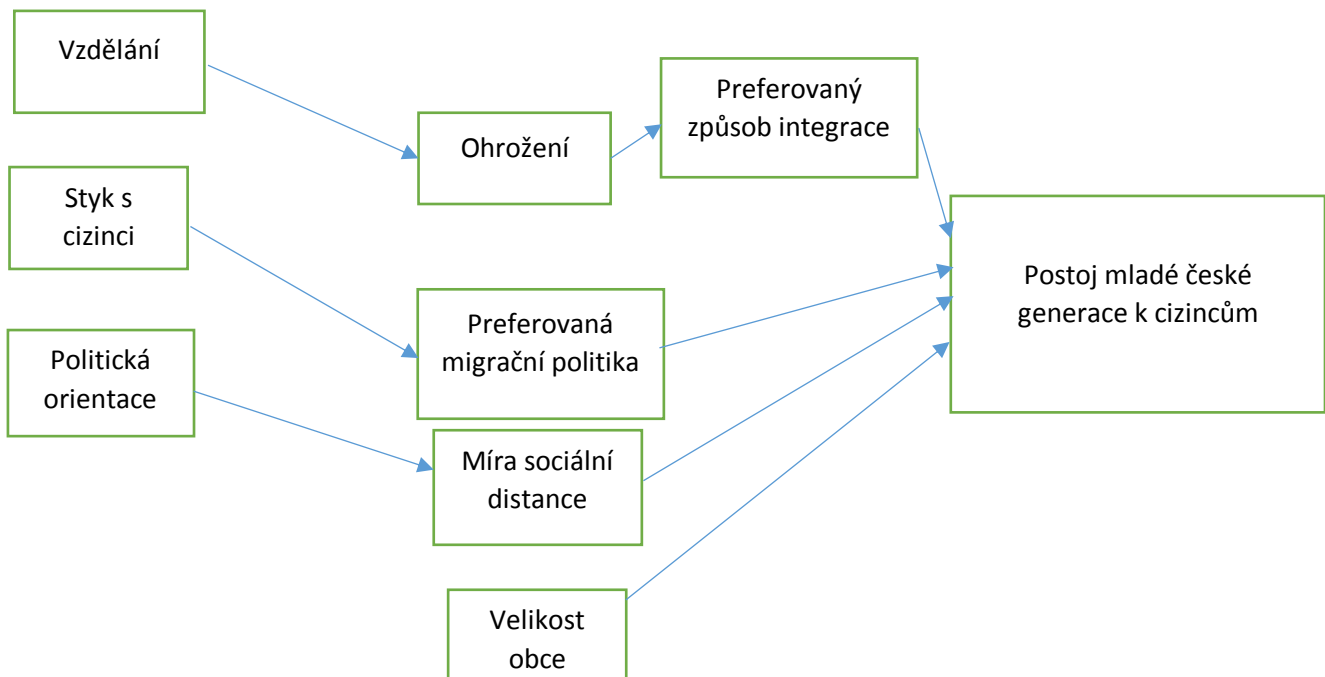
Konceptualizace znamená, že si vaši výzkumnou otázku rozložíte do dílčích otázek (nejlépe na základě studia literatury). Tyto dílčí otázky jsou operacionalizovány jako položky v dotazníku a vy musíte mít představu, jak tyto dílčí otázky vytvářejí smysluplný celek. V konceptualizaci jde o to, abyste si vytvořili model, v němž si uvědomíte, které prvky ovlivňují vaši závisle proměnnou a jakým způsobem ji ovlivňují. Mimochodem, k tomu vám sloužil úkol č. 2!

Viz soubor „ukázka konceptualizace“.

Nejlépe je, když si namalujete model celého problému a ten pak čtenáři ve formě příběhu popíšete.

Asi takto: z práce Hibšové, Peškové a Volevach. Gratulují, jste jediné!!!

4. Konceptuální model

Graf 1. Konceptuální model našich proměnných

3. V textu neodkazujete k tabulkám.

Výjimkou je práce Čavojské, Gajdůškové a Můčkové a práce Svobodové, Pietraszové a Slonka. Gratuluji!

4. Pokud není v příloze dotazník, čísla otázek nemají pro čtenáře žádný smysl. Ukázka:

Dotazník se skládal z dvaceti otázek a jejich případných podotázek, které lze podle jejich povahy rozdělit do několika kategorií:

- 1) Otázka na momentální náladu – otázka č. 1
- 2) Povědomí o imigrantech – otázky č. 2-4
- 3) Názor na přijímání imigrantů – otázka č. 5
- 4) Kontakt s imigranty – otázky č. 6-8
- 5) Postoj k multikulturalismu – otázky č. 9a-f
- 6) Problematika kriminality a pocitu bezpečí – otázky č. 10, 13
- 7) Sociální distance – otázky č. 11, 12, 15
- 8) Vnímání pojmu imigrant – otázky č. 14a-k
- 9) Sociodemografické údaje – otázky č. 16, 17, 18, 19, 20

H1 = index stereotypního vnímání (O9) bude klesat s:

H1a) vyšším vzděláním (O16)

H1b) s vyšší frekvencí kontaktu (O7, O8)

Hypotéza č. 4: Pokud respondent odpovídá negativně na **otázky 5A a 5B**, očekáváme silnou asociaci s otázkami **9F, respektive 9D**, kde by se měl také vyjadřovat proti cizincům. Ve smyslu, že berou Čechům práci, respektive, že tu pro ně není místo.

Do poznámky pod čarou napsat přesné znění otázky

5. Mnohdy stačí větné vyjádření, tabulka je zbytečná, pouze zabírá prostor a rozsah. Ukázka:

V našem výzkumném vzorku bylo 105 respondentů, 54,3 % mužů a 45,7 % žen.

Tabulka 1 – Pohlaví

Muž	57	54,3 %
Žena	48	45,7 %
Součet	105	100 %

	Počet výskytů	Procent	Platných procent	Kumulativní procenta
Muž	53	50,5	50,5	50,5
Žena	52	49,5	49,5	100,0
Celkem	105	100,0	100,0	

Na úvod jsme analyzovali vlastnosti našich respondentů. Náš vzorek čítal 105 respondentů. 53 z nich byli muži a 52 z respondentů byly ženy.

4a) Chybí názvy sloupců tabulky

Tabulka 2 – Vzdělání

Základní	4	3,8 %
Vyučen/a	11	10,5 %
SŠ bez maturity	15	14,3 %
SŠ s maturitou	41	39 %
Vysokoškolské	34	32,4 %

6. Mnohá důležitá zjištění pouze konstatujete, ale ponecháváte je bez komentáře. Ukázka:

Podle Českého statistického úřadu se k září roku 2017 nacházelo v České republice 516 983 cizinců [ČSÚ 2017]. Odhady respondentů poměrně odpovídali reálnému číslu. Průměr odhadů činil 656769,88 zatímco nejčastější odpověď činila rovných 500 000.

Tabulka 3 - Odhad počtu cizinců

Průměr	656769,88
Medián	500000
Modus	500000

Minimum	10000
Maximum	3000000

7. Hypotézy nemajú argumentaci Ukázka:

Hypotézy:

H1: Subjektívna predstava o počte imigrantov ovplyvňuje to, či sa respondent cíti bezpečne

H2: Ľavicovo orientovaní respondenti nebudú považovať imigrantov za ekonomickú hrozbu v takej miere ako pravicovo orientovaní

H3: Politická orientácia respondenta má rôzny vplyv na postoj k ekonomickým imigrantom a tým, ktorí žiadajú o azyl

H4: Ľudia, ktorí sú s imigrantmi v častejšom kontakte, majú menší problém s ich prijatím do svojho blízkeho okolia

H5: Ženy sú benevolentnejšie v prípade, kedy sa ich dcéra alebo syn chce vydat'/oženit' za imigranta

ideální je, když jsou odvozeny z literárních zdrojů.

8. Špatně zhotovené tabulky: netradiční nebo nerespektující čs. normu.

vzdělání * imigranti zvyšují nárůst kriminality Crosstabulation

			imigranti zvyšují nárůst kriminality			Total
			Ano	Ne	Nedokážu to posoudit	
Vzdělání	vyučen/a	Count	2	0	1	3
		% within vzdělání	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%
SŠ bez maturity		Count	6	8	3	17
		% within vzdělání	35,3%	47,1%	17,6%	100,0%
SŠ s maturitou		Count	28	29	24	81
		% within vzdělání	34,6%	35,8%	29,6%	100,0%

Total	vysokoškolské	Count	9	19	11	39
		% within vzdělání	23,1%	48,7%	28,2%	100,0%
		Count	45	56	39	140
		% within vzdělání	32,1%	40,0%	27,9%	100,0%

Co je špatně? Výstup z SPSS, navíc nerekódovaná stupnice vzdělání (velmi častá chyba i u dalších znaků)

Tabulka 5 – Odhad počtu imigrantů

Tabulka 6 - Medián a modus odhadů

		Frequency	Percent
Valid	Nízký odhad	49	46,7
	Dobrý odhad	20	19,0
	Vysoký odhad	36	34,3
	Total	105	100,0

N	Valid	105
	Missing	0
Median		500000
Mode		500000

Tabuľka č. 1 Vplyv odhadu počtu cudzincov v ČR na pocit bezpečia

		Odhad počtu cudzincov v ČR			
		100 - 200000	200001 – 500000	500001 - 800 000	800001 – 4000000
Cítim sa menej bezpečne	Počet	3	7	5	5
	% v rámci odhadu počtu cudzincov v ČR	10,30%	21,90%	27,80%	21,70%
Môj pocit bezpečia počet prisťahovalcov neovplyvňuje	Počet	25	25	13	18
	% v rámci odhadu počtu cudzincov v ČR	86,20%	78,10%	72,20%	78,30%

Správná tabulka

Tabuľka č. 1 Vplyv odhadu počtu cudzincov v ČR na pocit bezpečia (sloupcová procenta, N=105)

		Odhad počtu cudzincov v ČR			
		100 - 200000	200001 - 500000	500001 - 800 000	800001 – 4000000

Cítim sa menej bezpečne	10,3	21,0	27,8	21,7
Môj pocit bezpečia počet prisťahovalcov neovplyvňuje	86,2	78,1	72,2	78,3

Tabuľka č. 7 Vplyv intenzity kontaktu s cudzincami na postoj k susedským vzťahom s imigrantmi

		Početnosť kontaktu respondenta s cudzincami			
		Denne	Týždenne	Niekoľkokrát do mesiaca	Takmer vôbec
Postoj k susedským vzťahom s imigrantmi	Vadilo by mi to	10,20%	11,50%	14,30%	25,00%
	Nevadilo by mi to	38,80%	30,80%	7,10%	0,00%
	Záležalo by na rôznych okolnostiach	51,00%	57,70%	78,60%	75%

Varianty je potreba seřadit v ordinálním pořadí...

V naší další hypotéze se zaměřujeme na vliv vzdělání v souvislosti s postojem k imigrantům. Jak jsme předpokládaly, lidé s nižším vzděláním jsou vůči imigrantům opravdu méně tolerantní a rozdíly v otevřenosti s vlivem na vzdělání jsou zde (CHYBÍ ODKAZ NA TABULKU) mnohem patrnější než v případě velikosti obce. **ALE:**

Velmi nízké absolutní počty v mnoha polích tabulky – nutno rekódovat!

Tabulka 12 - Postoj podle vzdělání.

			základní	vyučen /a	SŠ bez maturity	SŠ s maturitou	vysokoškolské	Total
O9_soucet_kvartily	otevřený postoj	Count	0	0	1	14	16	31
			0 %	0 %	20 %	28,6 %	51,6 %	30,1 %
	spíše otevřený	Count	0	1	1	12	7	21
			0 %	6,7 %	20 %	24,5 %	22,6 %	20,4 %
	spíše uzavřený	Count	0	7	3	14	6	30
			0 %	46,7 %	60 %	28,6 %	19,4 %	29,1 %

uzavřený postoj	Count	3	7	0	9	2	21
		100 %	46,7 %	0 %	18,4 %	6,5 %	20,4 %

Obtížně pochopitelná vyjádření: Ukázka

V případě otázky azylu vidíme podobný trend jako u práce v předchozí otázce. Ovšem část vysokoškoláků se přesunula ze prostřední možnosti k možnosti zcela negativní, tedy zákazu vstupu. Za normálních okolností bychom v souladu s naší hypotézou předpokládali, že vysokoškoláci budou vůči imigrantům tolerantnější než zbytek respondentů členěných na základě vzdělání, a že je tímto výsledkem ona hypotéza vyvrácena. Ve chvíli, kdy ale vysokoškoláci zaujímají takto vysoký podíl, nemůžeme logicky podobné závěry z této konkrétní otázky vyvozovat a musíme se smířit s omezeními našeho vzorku respondentů.

Shrnutí problémů.

1. Nepoučili jste se z časopisecké produkce. Vezměte si nějakou empirickou stať v sociologickém časopise a podívejte, jakým způsobem je organizována a jak je veden a strukturován výklad.
2. Nemáte jasno, v čem spočívá konceptualizace problému.
3. Hypotézy nejsou podloženy argumenty, nemají zdůvodnění.
4. Analýza dat je často velmi triviální a se spoustou statistických prohřešků. Zjištěné výsledky – čísla – jenom z tabulek popíšete slovně a čtenáři nevysvětlujete, co znamenají v kontextu vaší práce, v kontextu vámi řešeného problému.
5. Formální úprava v prezentaci výpočtů.
6. Jazykové vyjádření – mnohdy je obtížné porozumět vašemu sdělení.
7. Závěry jsou často velmi stručné.